

شناسه برخی مقالات ادبی دینی

اشاره

تجربه علمی پژوهشی در دنیا نشان می‌دهد که مقاله‌های پژوهشی در بین انواع تولیدات علمی و فکری مقامی والا دارند، زیرا نه فقط هدف مشخصی دارند، بلکه به سرعت نیز منتشر می‌شوند. از این رو، امروزه مقاله‌های پژوهشی در تمامی رشته‌های دانش، مقام و موقعیت ممتاز دارند و همه پژوهشگران بیش از پیش خود را نیازمند مقاله‌های پژوهشی می‌بینند. نقش مؤثر نشریات، که امروزه بخش بزرگی از ظرفیت علمی کشور را پر کرده‌اند، در اختیار نهادن آخرین اطلاعات در زمینه‌های گوناگون به جامعه علمی و فرهنگی کشور است.

با توسعه آثار و پژوهش‌های ادبی و افزایش شمار مقاله‌های تحقیقی در این زمینه، معرفی مجموعه‌ای منظم و سامان‌مند از مقاله‌های این حوزه ضرورت دارد. بدیهی است چنین مجموعه‌ای می‌تواند حداقل با خبر شدن محققان از آخرین نتایج به دست آمده از وضع تحقیقات و پژوهش‌های ادبی و یافته‌های یکدیگر را در پی داشته باشد. همچنین معرفی فعالیت‌های پژوهشی در زمینه ادبیات، به ویژه آنچه به صورت مقاله منتشر می‌شود، می‌تواند وظیفه ارتباط میان محققان را به طور منظم و مستمر به عهده گیرد. در این مجال مختصر و با استفاده از سلسله آثار مرجع منتشر شده توسط موسسه پارسا، به معرفی برخی از مقاله‌های نشریات ایران در زمینه ادبیات دینی پرداخته شده است.

- داستان نویسی امروزی و عناصر داستان
 فصلنامه هنر، شماره ۴، صفحه ۵۰ - ۶۱، نام نویسنده ذکر نشده است.
- تاثیر قرآن کریم در پیدایش و گسترش علوم ادبی
 ایزدی مبارکه، کامران، پیام صادق، شماره ۴۸ و ۴۹، صفحه ۷ - ۱۱.
- پژواک قرآن در دیوان امام خمینی
 موحدی، محمدرضا، فصلنامه بینات شماره ۲۲ و ۲۳، صفحه ۷۵ - ۸۴.
- باورهای دینی رکن اساسی فرهنگ شعر معاصر است
 کاکایی، عبدالجبار، حضور، شماره ۳۶، صفحه ۲۸۰ - ۲۹۰.
- اهمیت واژگان شعر در ادب عربی
 دادخواه، حسن، مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی، شماره ۱۳۲ و ۱۳۳، صفحه ۳۸۹ - ۳۹۸.
- اشاره به علم دلالت و هرمنوتیک و مساله اصطلاحات علوم
 حسینی، محمدعلی، قیسات، شماره ۱۷، صفحه ۴۳ - ۶۲، مترجم عباسعلی براتی.
- تاملی بر «زبور پارسی»
 ناقد و توصیف کننده: کامران زمانی نعمت سرا. کیهان فرهنگی، شماره ۱۶۴، صفحه ۶۴ - ۶۵.
- نگاهی به جمال شناسی نثر صوفیه
 روزبه، محمدرضا، کیهان فرهنگی شماره ۱۶۶، صفحه ۲۸ - ۳۲.
- بررسی کنش های گفتار در خطبه یکصد و یازدهم نهج البلاغه
 قنسولی هزاره، بهزاد، نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد، شماره ۱۳۰ و ۱۳۱، صفحه ۵۷۱ - ۵۸۰.
- ابزارها و عناصر شخصیت پردازی در متون داستانی عرفانی (کشف المحجوب، اسرار التوحید، تذکرة الاولیاء)
 رضوانیان، قدسیه، آینه میراث، شماره ۱۴، صفحه ۳ - ۸.
- نگاهی گذرا به اسلوب استثنای به «الا»
 مقدم متقی، امیر، بینات، شماره ۲۹، صفحه ۸۴ - ۹۵.
- نقد محتوایی میراث مکتوب نیاکان
 جهانبخش، جويا، آینه میراث، شماره ۲، صفحه ۱۸ - ۲۰.
- نقدی بر کتاب تعلیم اللغة العربیة
 ناقد و توصیف کننده: زرگوش، عبدالجبار، آینه پژوهش، شماره ۶۷، صفحه ۵۷ - ۶۲.

- سخنان علی (ع) و متون فارسی
عابدی، محمود، آینه میراث، شماره ۱۲، صفحه ۳-۱۰.
- قطب‌الدین کیدری و انوار العقول
ناقد و توصیف‌کننده: جهانبخش، جویا، نشریه علوم حدیث، شماره ۱۲، صفحه ۱۵۲-۱۸۳.
قلم منتجب
- نیک‌منش، مهدی، مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی، شماره
۱۳۲ و ۱۳۳، صفحه ۳۶۳-۳۷۰.
- دیوان الإمام السجاد (ع)
محقق: عطیه، ماجد بن احمد، علوم الحدیث، شماره ۱۱، صفحه ۱۷۱-۲۲۸.
دو شاعر زندانی
- دزفولیان، کاظم، آینه پژوهش، شماره ۶۹، صفحه ۱۷-۲۵.
مولانا حسن کاشی آملی، شاعر پارسی‌گوی شیعی سده هفتم
محمدزاد، سیدعباس، مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی، شماره
۱۳۱ و ۱۳۲، صفحه ۸۵۷-۸۷۴.
- شرح و ترجمه قصیده سید حمیری
مدرس هزارجریبی، محمدقاسم، حوزه اصفهان، شماره ۴ و ۵، صفحه ۱۹۲-۲۱۲.
آن تیره چشم شاعر روشن بین
ذکاوتی قراگزلو، علیرضا، شماره ۵۲، صفحه ۱۰۸-۱۴۲.
- بدایع الصنایع
ناقد و توصیف‌کننده: شجاع کیهانی، جعفر، معارف، شماره ۵۳، صفحه ۷۵-۸۳.
تفرجی در دیوان منوچهری دامغانی
ناقد و توصیف‌کننده: شجاع کیهانی، جعفر، آینه پژوهش، شماره ۷۱ و ۷۲، صفحه ۱۰۵-۱۱۰.
تذکره نصرآبادی دوباره ورق خورد
ناقد و توصیف‌کننده: مسرت، حسین، آینه پژوهش، شماره ۶۷، صفحه ۶۹-۷۳.
- نقد معاصر عربی و تحولات آن
سلیمی، علی، مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی، شماره ۱۳۲ و
۱۳۳، صفحه ۲۹۹-۳۲۲.

- خاتمی، سیداحمد، مسجد، شماره ۳۳، صفحه ۱۸ - ۲۳.
- سر بلاغی حذف فاعل در فعل مجهول
- نجفی، سیدرضا، فصلنامه بینات، شماره ۳۳، صفحه ۸۷ - ۹۳.
- کتاب‌شناسی نسخ خطی دیوان حافظ
- صدری، مهدی، فصلنامه هنر، شماره ۱۶، صفحه ۳۰۸ - ۳۳۵.
- نگاهی به طنز و هجو در دیوان عارف قزوینی
- صفری، جهانگیر، فرهنگ همدان، شماره ۲۶، صفحه ۳۳ - ۳۷.
- الانس و العرس ابوسعده اوی
- ناقد و توصیف‌کننده: ذکایی ساوجی، مرتضی، آینه پژوهش، شماره ۷۴، صفحه ۲۳ - ۳۱.
- مولانای نراق و مثنوی طاق‌دیس
- ناقد و توصیف‌کننده: بابایی، رضا، آینه پژوهش، شماره ۷۳، صفحه ۸۳ - ۹۳.
- نگاهی به معجم المعربات الفارسیة
- ناقد و توصیف‌کننده: سلطانی، محمدعلی، آینه پژوهش، شماره ۷۵، صفحه ۶۸ - ۷۳.
- درنگی در آستانه آتشکده، شاهکاری از حجت‌الاسلام نیر تهریزی
- ناقد و توصیف‌کننده: صحتی سردرودی، محمد، آینه پژوهش، شماره ۷۸.
- هاشمیات
- عبدالعظیم زاده، محمد، آینه پژوهش، شماره ۷۷ و ۷۸، صفحه ۱۲۵ - ۱۳۲.
- در آیین نکوداشت سعدی
- مسجدجامعی، احمد، کتاب ماه ادبیات و فلسفه، شماره ۶۵ و ۶۶، صفحه ۴ - ۷.
- هنر مقابله و دیدگاه‌های ابن ابی الحدید
- باستان، سیدخلیل، نشریه دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی مشهد، شماره ۱۳۶ و ۱۳۷، صفحه ۲۷۵ - ۲۸۸.
- شکوه باز یافته
- کتاب ماه ادبیات و فلسفه، شماره ۶۱، صفحه ۵۰ - ۶۷.
- جمال آفتاب، آینه جلال حافظ
- ناقد و توصیف‌کننده: کمال، مرتضی، کتاب ماه ادبیات و فلسفه، شماره ۶۱، صفحه ۹۰ - ۹۳.

- بلاغت حذف و ایجاز و رابطه آن با مجاز
نجفی، سیدرضا، نشریه دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی مشهد، شماره ۱۳۸ و ۱۳۹،
صفحه ۶۰۳ - ۶۲۰.
- نگاهی به رساله تقابل در مفاهیم و عملکردهای قرآنی
سرشار، مژگان، فصلنامه بینات، شماره ۳۵، صفحه ۹۳ - ۱۱۷.
- نکات بلاغی در تفسیر طبری
علوی مقدم، سیدمحمد، حوزه اصفهان، شماره ۹، صفحه ۳ - ۱۹، مترجم محسن علینقیان
خلاصه الاشعار، رباعی نامه‌ای از جمند
- ناقد و توصیف کننده: عمادی حایری، سید محمد، آینه پژوهش، شماره ۷۶، صفحه ۶۶ - ۷۰.
ظفرنامه حمدالله مستوفی منظومه حجیم تاریخی زبان فارسی
ناقد و توصیف کننده: مدائینی، مهدی، آینه میراث، شماره ۱۷، صفحه ۸ - ۱۲.
- نوای نای چکاوک
ناقد و توصیف کننده: سروقامت، حسین، کتاب ماه دین، شماره ۵۶ و ۵۷، صفحه ۳۰ - ۳۶.
قاضی نظام الدین اصفهانی و رباعیات او
میرافضلی، سیدعلی، نشریه معارف، شماره ۵۶، صفحه ۳ - ۲۵.
- واژه‌های عربی بحث انگیز در فارسی امروز
سفرزاده، بهروز، نشریه معارف، شماره ۵۶، صفحه ۹۲ - ۱۰۹.
- جامع الصنایع و الاوزان
ناقد و توصیف کننده: نوشاهی، عارف، مجله معارف، شماره ۵۵، صفحه ۳۶ - ۴۹.
- سندباد نامه منظوم عضدی یزدی
ناقد و توصیف کننده: کمال الدینی، سید محمد باقر، آینه میراث، شماره ۱۷، صفحه ۱۰۴ - ۱۰۱.
نگرشی نو به پدیده «اشتراک لفظی» در زبان عربی
نصیف‌الجنانی، احمد، پژوهش و حوزه، شماره ۱۰، صفحه ۵۱ - ۷۶.
- نگاهی به طراز الاخبار
ناقد و توصیف کننده: محمد رضا شفیعی کدکنی، نامه بهارستان، شماره ۵، صفحه ۱۰۹ - ۱۲۲.
- ساعتی در سایه آفتاب
میزگرد و مصاحبه شونده: تقی پورنامداریان، کتاب ماه ادبیات و فلسفه، شماره ۵۶ و ۵۷،
صفحه ۴ - ۳۹.

کند و کاوی در باره یک قالب شعری عرب
عرب، عباس، نشریه دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی مشهد، شماره ۱۳۸ و ۱۳۹،
صفحه ۷۰۵-۷۲۴.

- ناسیونالیزم رماتیک در افکار و آثار صادق هدایت
ذاکر اصفهانی، علیرضا، کتاب نقد، شماره ۲۲، صفحه ۱-۲۹.
- شعر و شاعری از منظر علامه جعفری و تاملاتی در باب آن
آزادی، علیرضا، مجله علامه، شماره ۲، صفحه ۷-۲۹.
- جایگاه «بلی» و معنای آن در قرآن کریم
انصاری، محمدرضا، ترجمان وحی، شماره ۱۱، صفحه ۱۰-۲۳.
- فردوسی اسلام ستای، نه اسلام ستیز
ابوالحسنی (منذر)، علی، هنر دینی، شماره ۱۲، صفحه ۱۷۳-۲۰۳.
- نحو بین قدیم و جدید و بیان السذاجة فیه
قمری، عبدالستار، آفاق الحضارة الإسلامية، شماره ۱۰، صفحه ۳۱۱-۳۲۲.
- فی ظلال الامثال
باستان، سید خلیل، آفاق الحضارة الإسلامية، شماره ۱۰، صفحه ۲۹۵-۳۱۰.
- نسخه‌های شیرین و فرهاد در کتابخانه‌های ترکیه
افشار، ایرج، میراث شهاب، شماره ۳۲، صفحه ۴۲-۴۶.
- شرح چهارده رباعی حضرت امام خمینی
محشی و شارح: قاسم‌نژاد، حسین، آینه پژوهش، شماره ۷۹، صفحه ۹۸-۱۱۳.
- نگاه مفسران به جمله‌های خبری در آیات قرآن
فاضلی، محمد و نگارش، محمد، مطالعات اسلامی، شماره ۶۰، صفحه ۲۲۳-۲۴۷.
- شخصیت و آثار ابن قتیبه دینوری
سالاری شادی، علی، نشریه تاریخ اسلام، شماره ۱۵، صفحه ۴۹-۷۸.
- نظریه معناشناسی دستوری و زمینه کاربرد آن در مطالعات قرآنی
پاکتچی، احمد، پیام صادق، شماره ۴۷، صفحه ۹-۱۳.
- بازتاب قرآن در مثنوی معنوی
بهمنی، غلامرضا، صحیفه مبین، شماره ۲۹ و ۳۰، صفحه ۶۶-۹۸.

ابن الرسول، سید محمدرضا، نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد، شماره ۱۴۰، صفحه ۱۸۵-۱۹۷.

زمینه‌های تاثیر زبان پارسی در زبان تازی

ربیع نتاج، سید علی اکبر، نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد، شماره ۱۴۰، صفحه ۲۴۹-۲۶۶.

لامیه القجر

موسوی، کمال، نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد، شماره ۱۴۱، صفحه ۲۱۷-۲۳۹.

تاثیر امام علی (ع) بر شعر عرب

خاقانی، محمد، نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد، شماره ۱۴۱، صفحه ۱۷۹-۲۰۳.

شبه قاره هند چشم به راه تحقیق و احیای متون فارسی

ثبوت، علی اکبر، فرهنگ کوثر، شماره ۶۹ و ۷۰، صفحه ۲۱۲-۲۱۵.

مقایسه رباعیات دو مجموعه کهن

میرافضلی، سید علی، نشر دانش، شماره ۱۰۷، صفحه ۳۶-۴۲.

مدح رسول خدا در حماسه‌های شعرا، ... که چون او نیامد کسی در وجود

گردآورنده: کاشفی خوانساری، سید علی، گلستان قرآن، شماره ۸۴، صفحه ۶۵-۶۶.

همسان اندیشی و وامگیری در ادبیات عربی و فارسی

فاضلی، محمد، نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد، شماره ۱۴۰، صفحه ۱۴۱-۱۵۸.

نحو، نیاز بیان در طول زمان

نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد، شماره ۱۴۰، صفحه ۱۵۹-۱۶۸.

شیوه سکاکی در بلاغت

محمدی فشارکی، محسن، آینه پژوهش، شماره ۸۴، صفحه ۲-۱۸.

سنت‌گرایی و تجدد ادبی در سال‌های نخست سده حاضر

ناقد و توصیف‌کننده: آل داود، سید علی، نشر دانش، شماره ۱۰۶، صفحه ۶۰-۶۲.

آیین نگارش فارسی از آغاز تا مشروطیت

- ناقد و توصیف کننده: لرستانی، زروان، آینه میراث، شماره ۲۱، صفحه ۱۶۳-۱۶۷.
- تفاعل بین‌الادبیین العربی و الفارسی: ادب سعدی نمودجاً
تسخیری، محمدعلی، رساله‌التقلین، شماره ۴۷، صفحه ۶۶-۸۱.
- نهج‌البلاغه و علویات سبع
درس‌های از مکتب اسلام، شماره ۴۱۶، صفحه ۵۰-۵۸.
- توصیف و تجویز در نحو عربی
سیدی، سید حسین، نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد،
شماره ۱۴۰، صفحه ۱۶۹-۱۸۳.
- کلام امام علی (ع) در شعر فارسی
رضی، احمد، پژوهش زبان و ادبیات فارسی، شماره ۲، صفحه ۳۳-۴۴.
تحلیل حدیث نحوی
حسینی جلالی، سید محمدرضا، حوزه اصفهان، شماره ۱۰، صفحه ۱۲۱-۱۳۵.
- دورالتشبییه الدلالی فی نهج‌البلاغه
زیتون، علی، المنهاج، شماره ۲، صفحه ۲۰۵-۲۴۱.
- حماسه‌های دینی شفاهی در ادب عامه
بیهقی، حسینعلی، خراسان پژوهی، شماره ۴، صفحه ۱۷۱-۱۷۹.
- قرآن و ادب فارسی
صفایی، ع. ح، بینات، شماره ۲۴، صفحه ۱۱۲-۱۲۵.
- میانی نقد داستان از دیدگاه قرآن
علیزاده، زهرا، نشریه پژوهش‌نامه انقلاب اسلامی، شماره ۲، صفحه ۱۵۹-۱۶۳.
- هنر موعظه: گفتاری از شهید آیت‌الله مرتضی مطهری
مطهری، مرتضی، نشریه پژوهش‌نامه انقلاب اسلامی، شماره ۲، صفحه ۳۰-۳۶.
- آرایه‌های ادبی در دیوان امام
موحدی، محمدرضا، آینه پژوهش، شماره ۵۸، صفحه ۲۱-۲۸.
- مکتب در نحو عربی
عبدالرزاق حدیثی، خدیجه، حوزه اصفهان، شماره ۳، صفحه ۱۲۶-۱۳۸، مترجم: حسین علینقیان.
- سیر متقبت‌سرابی در ادب فارسی و عربی
دامادی، سید محمد، میراث جاویدان، شماره ۸، صفحه ۱۲۸-۱۳۱.